

caput omnium hominum : hoc enim officium potissimum habuit in supernaturalibus, quod sufficienter salvatur per scientiam supernaturalem in primo instanti infusam.

Obj. 2. Ideò Christus à primo instanti conceptionis habuit scientiam infusam : quia aliàs intellectus Christi fuisset imperfectus carens scientiâ, cuius esset capax ; atqui si Christus per proprios actus acquisivit scientiam naturalem, à primo instanti caruit scientiâ, cuius pro tunc erat capax : poterat enim Christo, sicut Adamo, scientia naturalis infundi,

R. Distinguendo *Mi.* Caruit scientiâ cuius erat capax, eratque Christo pro illo tempore debita *N.* erat indebita *Con.* scientia infusa, utpote à Phantasmatibus independens, non minus erat pro primo instanti conceptionis, quàm sequentibus, debita ; scientia autem animæ Christi experimentalis non erat pro primo instanti connaturaliter debita, quin erat major perfectio notitiam aliquam ministerio sensuum & per operationes intellectus agentis comparare, quàm omnem à primo instanti simul obtinere.

DISPUTATIO IX.

De Libertate & Impeccabilitate Christi.

CHristum fuisse liberum in prosequendo vel fugiendo objecto sibi proposito vel prohibito clarum est eò quod per actus suos, quibus mandatum (sive rigorosum, sive minus rigorosum fuerit) implevit, fuerit meritus. Meriti autem conditio est libertas. Sed maxima est difficultas concordandi libertatem Christi in implendo præcepto cum ejus impeccabilitate ; vel enim Christus potuit velle

non mori, vel non potuit; si potuit velle non mori, potuit peccare: quia velle non mori, dum mors est præcepta, est velle transgredi præceptum, & consequenter peccare. Si non potuit velle non mori: non fuit liber: quia non fuit indifferens ad velle & non velle mori, ad quam difficultatem fugiendam aliqui dicunt Christum non fuisse capacem rigorosi præcepti. Alii admittunt rigorosum præceptum, sed volunt, fuisse liberè mortuum: quia potuit petere dispensationem præcepti. Alii denique volunt mortem liberam fuisse quoad circumstantias, non quoad substantiam.

Q U Æ S T I O I.

An Christus habuerit strictum præceptum?

DICO. *Christus mandatum accepit à Patre, ut pateretur.* S. Th. hic Q. 47 a. 2. ad 1. Sive Christus fuit capax secundùm humanitatem rigorosi præcepti non quoad vim coactivam & comminatoriam pœnæ, sed quoad vim directivam & obligatoriam & de facto tale præceptum habuit de morte, non tantùm quoad substantiam, sed etiam quoad circumstantias, cujus dispensationem petere non potuit.

Prima Pars conclusionis probatur: Natura intellectualis, quæ non est sua Regula, habens suprâ se voluntatem & Jurisdictionem superiorem, est capax præcepti obligatorii: quia ad obligationem rigorosam plus non requiritur, quàm potestas Jurisdictionis in præcipiente, & subjectio naturæ liberæ; atqui humanitas Christi non erat sua Regula, sed habebat suprâ se voluntatem divinam, cui non minus in humanitatem Christi, quàm alias creaturas, competit suprema Jurisdictio; ergo humani-

tas Christi fuit capax rigorosi præcepti, quoad vim directivam & obligatoriam, non autem quoad vim coactivam & comminativam pœnæ: quia: uti dicitur humanitas Christi non fuit capax ullius culpæ, consequenter nec ullius pœnæ, quæ culpam essentialiter præsupponit.

Dices. Implicat naturam incapacem omnis culpæ obligari sub culpa; sicut implicat naturam incapacem pœnæ obligari sub pœna; sed præceptum rigorosum obligat sub culpa; ergo implicat naturam humanam Christi impeccabilem & incapacem culpæ obligari præcepto rigoroso.

R. Distinguendo *Mi.* Præceptum rigorosum comminatorium culpæ obligat sub culpa *Con.* præceptum rigorosum tantum directivum & obligativum in conscientia obligat sub culpa *N.* tunc præceptum rigorosum est comminatorium culpæ, quando applicatur subjecto capaci transgressionis, est solum autem directivum & obligativum, quando subditus non est capax transgressionis: quia præcipiens non intendit, ut subditus peccet, ideoque si subditus ante præceptum fuerit impeccabilis, etiam post præceptum est & manet impeccabilis & incapax incurrendi culpam; si autem subditus peccare possit, eo ipso, quo aliquid præcipitur, obligatur sub culpa, & est præceptum comminatorium culpæ.

Secunda Pars probatur, ex illo Joan. 14. v. 31. Sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio. Verba autem Scripturæ sunt in proprio sensu intelligenda, si nulla inde sequatur inconvenientia, ut in præsentibus non sequitur.

2. *Ratione* Christus mortuus est ex vera & perfecta obedientia: Juxtà illud Apost. ad Philip. 2. v. 8. *Factus obediens usque ad mortem; Sed obedi-*

obedientia perfecta requirit rigorosum præceptum; quia obedientia respicit idem objectum vel præceptum per modum conversionis, quod respicit inobedientia per modum aversionis & fugæ; atqui inobedientia propriè dicitur per ordinem ad præceptum rigorosum; ergo etiam obedientia. Sicut igitur inobedientia Adami fuit contra præceptum rigorosum, ita obedientia Christi ab Apostolo opposita inobedientiæ Adami fuit circa rigorosum præceptum. Item obedientia respicit voluntatem superioris, quatenus est distincta à voluntate non superioris: sed non distinguitur, nisi quatenus obligans & habens rationem præcepti; nam etiam inferior aut æqualis potest aliquid simpliciter velle, aut consilium dare.

Obj. Isa. 53. v. 7. dicitur: *Oblatus est, quia ipse voluit.* Concordant SS. PP., qui sæpius dicunt, Christum sponte suscepisse mortem quin & S. Th. 2. 2. Q. 104. a. 2. admittit, quod perfecta obedientia non expectet præceptum; ergo potuit Christus perfecte obedire, non expectato rigoroso præcepto.

¶ Similia loca Scripturæ & Sanctorum Patrum non excludunt rigorosum præceptum obligatorium, sed solum comminatorium; nec plus indicant, quàm quod Christus liberam impletionem præcepti absque ulla imperfectione habuerit, ideoque perfecta obedientia Christi propter suam summam perfectionem non indigebat expresso præcepto, sed sufficiebat præceptum tacitum in ipsa voluntate Patris clarè cognita insinuatum.

Tertia Pars probatur: Scriptura dicit Christum habuisse mandatum tam quoad circumstantias, quàm quoad substantiam mortis: ut indicat Apost. cit. loc. ad Philip. 2. *Factus obediens usque ad mortem*

De
mortem. C
Causis, ub
hum est,
plectenda
turo solo
quis circum
& à Proph
Quarta
penatione
Christo,
Christi hu
illud Apost
percipit. E
dispensatio
illud ratum
que fuisset
& oriosus.
passionem
mani esse
finitam.

An Chr

DICO.

mor

Sive Chri

que liber

cendo;

Christus

negativè;

cabilitas i

Explic

ter privat

opponitu

mortem. Quo insinuat^{ur} substantia, mortem autem Crucis, ubi denotantur circumstantiæ. Nec dubium est, quin perfectior fuerit obedientia in amplectenda morte & circumstantiis, quàm in altero solo præsertim cum non minus mors, quàm ejus circumstantiæ omnes sint prædefinitæ à Deo, & à Prophetis prædictæ.

Quarta Pars probatur : Potestas petendi dispensationem destruit perfectionem obedientiæ in Christo, dum illam principalius in voluntatem Christi humanam, quàm divinam reducit, contra illud Apost. ad Rom. 8. v. 32. *Proprio Filio suo non pepercit.* Et æquè impossibile erat Christo, petere dispensationem præcepti sibi intimati, vel nolle illud ratum habere, ac velle non mori : quia utrumque fuisset moralis imperfectio, actus imprudens & otiosus; videbat enim Christus clarè mortem & passionem à Deo in Redemptionem generis humani esse ordinatam, & indispensabiliter prædefinitam.

Q U Æ S T I O II.

An Christus illud præceptum liberè impleverit?

DICO. *Christus... poterat suam passionem & mortem impedire.* S. Th. hic Q. 47. 2. 1. O. Sive Christus liberè præceptum moriendi implevit, quæ libertas concordatur cum impeccabilitate dicendo : quod stante præcepto riguroso poterat Christus non mori, non quidem privativè, sed negativè; & hoc modo salvatur libertas & impeccabilitas in Christo.

Explicatur : *Ly non mori* potest accipi dupliciter privativè, & negativè. Privativè acceptum opponitur morti, quatenus per præceptum divi-

num est debita. Negativè vel præcisivè acceptum significat negationem mortis, ut est aliquod malum naturæ abstrahendo: an sit sub præcepto, vel non; dicimus igitur: quod Christus stante præcepto habuerit potentiam ad non moriendum, pro ut non mori absolutè & præcisivè accipitur pro negatione mortis ut sic: hac enim ratione negatio mortis sicut ante ita etiam post præceptum repræsentabatur humanitati Christi sub indifferentia & sub ratione eligibilitatis, non autem poterat velle non mori privativè, quatenus mors repræsentabatur ut præcepta: hac quippe ratione negatio mortis utpote peccatum non poterat repræsentari sub ratione boni eligibilis. Hac explicatione præviâ.

Prima Pars probatur: Materia præcepti est actus liber; ergo si mors Christi fuerit materia præcepti; ut dictum est: etiam fuit à Christo liberè suscepta.

Secunda Pars probatur 1. Ille modus concordat libertatem cum impeccabilitate Christi, per quem Christus non potuit velle transgredi præceptum, in quo consistit impeccabilitas, & tamen potuit velle non mori, in quo consistit libertas; atqui juxtà prædictum modum Christus stante præcepto non potuit illud transgredi: quia non potuit velle componere negationem mortis cum actuali præcepto. Potuit tamen velle non mori: quia poterat velle negationem mortis præcisivè secundum se spectatam; ergo.

2. Illa indifferentia sufficit ad liberè implendum præceptum mortis, quæ in præcepto mortis supponitur & includitur; sed indifferentia ad non moriendum præcisivè & negativè includitur & supponitur ad præceptum mortis: Christus enim non aliter habuit indifferentiam ad moriendum, nisi quatenus negatio mortis illi poterat apparere eligibilis;

DE
bilis; sed
tem priva
Christus, c
poterat ha
um & ma
mortis priv
bilitatis ap
Obj. 1.
esse inobed
inobediens
ergo non el
B. Disti
ciens form
tunirum,
tis Con, n
non potera
tum abstrah
Obj. 2.
fer mortuus
fer mortuus
stus potuit
ceptum: q
quentia.
B. N.
& exerciti
junctione p
test præsci
objecti, c
se sumpra
tur; unde
restricto ac
potuerit po
negationis
sub concep
ad Syllogi

bilis; sed negatio mortis solum negativè non autem privativè poterat apparere eligibilis: quia Christus, cum esset impeccabilis, ut dicitur: non poterat habere indifferentiam contrarietatis ad bonum & malum, quam tamen habuisset, si negatio mortis privativè sumpta Christo sub ratione eligibilitatis apparere potuisset.

Obj. 1. Christus stante præcepto non poterat esse inobediens Patri; atqui non moriendo fuisset inobediens Patri; ergo non poterat velle non mori; ergo non est liberè mortuus.

R. Distinguendo Maj. Non poterat esse inobediens formaliter, privativè & contrariè, eligendo nimirum, quod sciebat repugnare præcepto Patris Con. materialiter, negativè & præcisivè, sive non poterat non velle id, quod erat à Patre præceptum abstrahendo à præcepto N.

Obj. 2. Si Christus stante præcepto non fuisset mortuus, etiam contrariè & privativè non fuisset mortuus, & actu peccasset; ergo etiam si Christus potuit non mori, potuit actu transgredi præceptum: quia ab actu ad potentiam valet consequentia.

R. N. Consequentiam: Ratio est: quia actus & exercitium operis non potest præscindere à conjunctione præcepti, potentia verò & voluntas potest præscindere: quia fundatur in propositione objecti, quâ negatio mortis præcisivè secundum se sumpta sub objectivâ indifferentia repræsentatur; unde variatur ampliatio, & arguitur à non restricto ad restrictum: ex eo enim, quod Christus potuerit ponere negationem obedientiæ sub ratione negationis, inferitur, quod potuisset illam ponere sub conceptu privationis. Sic & ipsi Adversarii ad Syllogismum hunc simili defectu laborantem: qui

qui actus non poneret præscitum à Deo, falsificaret scientiam Dei; atqui homo potest non ponere actum præscitum à Deo; ergo potest falsificare scientiam Dei; dicere debent; consequentiam deficere; quia fit transitus à sensu composito ad divisum;

Ad Axioma: ab actu ad potentiam datur bona consequentia, vel quod facit actus actu, facit potentia possibiliter.

R. Quod actus habet per se, idem habet potentia possibiliter; non autem quod actus habet per accidens, & ex aliqua suppositione accidentali; E. g. quia homo actu per se est animal posse esse hominè est posse esse animal; non autem valet: si amans non amaret componeret odium cum amore; ergo etiam si possit non amare potest componere odium cum amore. Axioma autem illud ab actu ad potentiam &c. tenet, si eodem modo & sub eadem ratione sumantur, & fiat comparatio actus ad actum non aliter nec aliud quid involvendo, quam involvatur in comparatione potentia ad potentiam.

Obj. 3. Omnis necessitas antecedens tollit libertatem; sed necessitas moriendi, quam Christus habuit, est antecedens, oritur enim ex impeccabilitate Christi, & præcepto, quod utrumque præcessit voluntatem liberam Christi; ergo necessitas ex his orta est antecedens.

R. Distinguendo Maj. Omnis necessitas antecedens per modum naturæ & tollens indifferentiam Judicii tollit libertatem Con. non tollens indifferentiam Judicii N. impeccabilitas autem & præceptum Patris non auferunt indifferentiam Judicii; quia negatio mortis præcisivè & secundum se est aliquod bonum eligibiliter repræsentatum in intellectu Christi.

R. 2. Permissâ maj. N. min. cujus probatio
 distinguitur: Præceptum antecedit voluntatem li-
 beram simpliciter respectu voluntatis N. secundum
 quid Con. illa suppositio est simpliciter antece-
 dens, quæ nec causatur à libera determinatione vo-
 luntatis, nec ab aliquo, quod liberam voluntatis
 determinationem eminenter continet, nec datur
 ad causandam & inferendam ipsam determinatio-
 nem voluntatis; illa suppositio est secundum quid
 antecedens, & secundum quid vel virtualiter con-
 sequens, quæ quidem est ante liberam determi-
 nationem voluntatis, est tamen consequens ad ali-
 quid, quod ipsam liberam determinationem vo-
 luntatis causat, quam eminenter in se continet, &
 talis est determinatio Dei ad acceptationem præ-
 cepti in Christo; non enim determinavit quam-
 cunque acceptationem, sed liberam. Unde diffe-
 rentia est inter amorem beatificum in beatis, & ac-
 ceptionem mortis in Christo; licet enim utrum-
 que sequatur ad Dei determinationem præconti-
 nentis eminenter libertatem Christi & beatorum;
 quia tamen amor beatificus sequitur ad determina-
 tionem Dei volentis, quod amor fiat necessariò;
 idè amor in beato est necessarius. Acceptatio ve-
 rò Christi sequitur ad determinationem Dei decer-
 nentis & præcipientis, ut fiat acceptatio mortis li-
 berè cum potentia ad oppositum, & indifferen-
 tia Judicii, idè hæc acceptatio est libera.

Obj. 4. Ut sit libertas debet utrumque extre-
 mum libertatis posse conjungi cum actu primo;
 atqui præceptum moriendi pertinet ad actum pri-
 mum, & cum præcepto non potest conjungi non
 acceptatio mortis; ergo non fuit in Christo liber-
 tas ad non acceptandum.

R. Distinguendo maj. Ut sit libertas debet u-

trumque extremum libertatis posse conjungi cum actu primo potentiæ liberæ ad utrumque extremum. Con. cum actu primo tenente se ad unum tantum extremum N. præceptum de morte tenet se quidem ex parte actus primi, non dantis posse omittere mortem, sed dantis posse acceptare mortem. Hinc licet non possit cum illa componi non acceptatio mortis, relinquit tamen libertatem; quia relinquit potentiam non volendi mortem præcisi- vè; exemplum clarum est in gratia sanctificante, quæ tenet se ex parte actus primi in ordine ad actum charitatis: licet enim cum illa non possit compo- ni oppositum extremum libertatis: odium vel om- missio charitatis, tamen relinquit libertatem, quia ita influit in actum charitatis, ut relinquat in subje- cto facultatem ad oppositum.

Obj. 5. Qui liberè acceptavit mortem ut præ- ceptam, potuit non acceptare mortem ut præce- ptam, & consequenter omittere privativè: quia componere omissionem cum præcepto, esset omittere privativè; atqui Christus acceptavit li- berè mortem ut præceptam: quia illam acceptavit ex obedientia, quæ versatur circa rem præceptam ut præceptam.

R. N. maj. quia acceptationi liberæ mortis ut præceptæ opponitur tam negatio quàm privatio acceptationis, & acceptare mortem ut præceptam, est illam acceptare ex motivo obedientiæ; ut au- tem hoc fiat liberè, non requiritur, quod possit non acceptari ex motivo obedientiæ, ut per se pa- tet, sed sufficit, quod absolutè possit non acceptari.

QUÆ

De

An C

Quæst

sec

lia efficac

trin(eco sit

ctis tum c

beatitudin

dinaria pe

stanti Inca

dinem gra

peccatum

diviso. C

humanitat

actualis m

quo

DICO

num: nos

bonum, &

berum arb

18. a. 4. a

non pecca

unione co

struente.

Prima

stus ad Juc

peccato. I

nec invent

Secund

est pecca

in omni s

unionis h

turam de

Q U Æ S T I O III.

An Christus fuerit intrinsecò impeccabilis?

Quæstio est: an Christus non tantùm ab extrinsecò, ex speciali Dei protegentis, & auxilia efficacia providentis favore, sed etiam ab intrinsecò sit impeccabilis; in qua difficultate ex dictis tum disput. præced. tum 1. 2. disput. II. de beatitudine certum est: quòd Christus de lege ordinaria peccare non potuerit: quia à primo instanti Incarnationis erat beatus, habebat plenitudinem gratiæ, cum quibus non potest subsistere peccatum, nec in sensu composito, nec in sensu diviso. Quæritur ergo; an si verbum assumpsisset humanitatem absque beatitudine & sine gratiæ actualis munere, humanitas posset peccare? de quo

DICO Voluntas Christi licet sit determinata ad bonum: non tamen est determinata ad hoc vel illud bonum, & ideo pertinet ad Christum eligere per liberum arbitrium confirmatum in bono. S. Th. hic q. 18. a. 4. ad 3. Sive humanitas Christi non tantùm non peccavit, sed nec peccare potuit peccato cum unione consistente, nec peccato unionem destruente.

Prima pars constat ex Joan. 8. v. 46. ubi Christus ad Judæos dixit: Quis ex vobis arguet me de peccato. 1. Pet. 2. v. 22. Qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

Secunda Pars probatur. 1. Illa natura non potest peccare peccato cum unione composito, quæ in omni sua operatione gubernatur à Deitate sibi vi unionis hypostaticæ unitâ: quia absolutè illam naturam deficere à regulis morum implicat, quæ guber-

gubernatur & dirigitur à Regula indefectibili, eique immobilius & perfectius unitur, quam per ipsam visionem beatam, si enim natura specialiter à Deitate gubernata deficeret, ille defectus imputaretur ipsi Deitati: cum Deo attribuatur illud, ad quod concurrat ut Author specialis; atqui Verbum hypostaticè unitum humanitati est author & gubernator specialis & principium quod operationum Christi; quia quando duo principia subordinata conjunguntur in una eademque persona, illi, quod est superius, incumbit regere & gubernare inferius; sicut in unione animæ cum corpore animæ incumbit regere corpus, in unione politica Reipublicæ Magistratus debet regere subditos, in unione domestica Vir debet regere uxorem, Dominus famulum; ità quia natura humana intimè unitur Verbo, Verbum debet dirigere & gubernare operationes humanitatis, ideoque si in illis humanitas deficeret, Verbum deficeret, quod implicat.

Probat 2. Suppositum humanitatis non potest peccare, quia est Deus; atqui humanitate peccante, suppositum peccaret: quia actiones sunt suppositorum, & suppositum est principium quod elicativum operationum, unde & operationes Christi vocantur Theandricæ.

Probat 3. Gratia sanctificans non potest componi cum peccato; ergò multò minùs gratia unionis; probatur consequentia: quia per gratiam unionis humanitas est magis sanctificata, magis unita Deitati, quam per gratiam sanctificantem; ergò si hæc sit impossibilis cum peccato, multò magis illa.

Obj. 1. Non minùs repugnat Verbo mors, quam peccatum; sed potuit humanitas à Verbo assumpta mori, absque hoc, quòd talis imperfe-

ctio

De
ctio dare
absque ho
re. D
Deo mori
se ipso Co
natura, q
plura; Mo
mala mori
ris & refer
immortali
tà etiam p
vere morte
meriti &
morale ef
moralis &
Deus in a
non potest
tura assum
turrat,
Obj. 2
nec princi
sistentis;
ratio; alia
ferent à n
diversis te
Christi no
re. N.
nem spec
pio quo,
variato p
Obj. 3.
unione hy
turam hu
quæ ante
tali casu e

atio daretur in Deo; ergo etiam potuit peccare, absque hoc, quod peccatum redundet in Deum.

z. Distinguendo maj. Non minùs repugnat Deo mors & passio in se ipso, quàm peccatum in se ipso Con. Non minùs repugnat mors in aliena natura, quàm peccatum in aliena natura N. *Explico*: Mors & similes defectus naturales non sunt mala moralia essentialiter exclusiva omnis bonitatis & referibilitatis in Deum; unde sicut Deus in se immortalis potest mortem causare in aliis naturis, ita etiam potuit Verbum in natura assumpta admittere mortem in ordine ad finem excellentissimum meriti & gloriæ Divinæ; at peccatum est malum morale essentialiter exclusivum omnis bonitatis moralis & referibilitatis in Deum; ideò, sicut Deus in alio subjecto specialiter peccatum causare non potest, ita etiam implicat, ut Verbum in naturâ assumptâ ad peccatum ut principium *quod* concurrat.

Obj. 2. Suppositum non est principium *quod* nec principium *quo* operationum humanitatis subsistentis: quia variato supposito non variatur operatio; alias operationes humanæ Christi specie differunt à nostris, cum sint elicite ut *quod* à specie diversis suppositis; ergo peccatum humanitatis Christi non tribuitur supposito Divino.

z. N. Ant. Ad cuius probat. dico: Operationem specificari non à principio *quod* sed à principio *quo*, quæ est ratio proxima operandi, & ideò variato principio *quod* non variatur operatio.

Obj. 3. Peccatum non est impossibile cum unione hypostatica: quia Deus potuit assumere naturam humanam infectam peccato originali, v. g. quæ ante subsistebat subsistentia propria; atqui in tali casu esset simul originale peccatum cum unione

hypostatica, quæ peccato originali contradictoriè non opponitur.

R. N. Ant. Ad cuius probat, dico: Unio hypostatica opponitur contradictoriè peccato originali contradictione virtuali: quia habent effectus formales contradictoriè oppositos, unio sanctificat, peccatum originale inficit. Unio conjungit Deo, peccatum originale separat a Deo.

Obj. 4. Deus potest permittere in natura aliena peccatum, ergò & in assumpta: quia æquè est gubernator naturæ alienæ, quàm assumptæ.

R. N. Consequentiam Disparitas est: Deus est provisor universalis respectu omnium creaturarum, ad quem pertinet permittere aliqua mala; respectu naturæ assumptæ est provisor particularis: cum teneatur specialiter in operibus suis illam dirigere, ideoque in illa non potest permittere peccatum, quod ipsi dirigenti imputatur.

Obj. 5. Deus ex Jure supremi Domini potest humanitati denegare gratiam efficacem, cum humanitas Christi sit æquè quoad suas operationes & potentias subjecta Deo, ac aliæ creaturæ; ergo etiam humanitati Christi denegare potest gratiam efficacem, sicut aliis creaturis; atqui denegatâ gratiâ efficace humanitas Christi peccaret; ergò.

R. Potest Deus denegare humanitati Christi auxilia efficacia potentiâ antecedente Con. potentiâ consequente & suppositâ unione hypostaticâ N. licet enim Deus ut supremus Dominus nulli teneatur auxilia efficacia dare absolutè, & nullâ factâ suppositione, ex suppositione tamen talis formæ, quæ habet intrinsecam exigentiam auxiliorum efficacium: qualis est visio beatifica, unio hypostatica, illa dare tenetur.

Obj. 6. Natura humana Christi retinuit proprie-

De
prietates
di, quer
qui nate
peccar
prio mod
malum;
R. Dif
proprietat
prietat de
principiur
& modus
lum, quæ
tatem Div
sanctitate
quod aute
probat, q
peccandi,
Obj. 7
gatum illa
prium Ver
trum est d
tur human
efficacia;
cætera per
R. Dif
humanitas
staticam a
& exigen
aliud. Ig
Divina re
Verbum l
specialis
nis, ipsa
pria perfo
Tertia

prietates naturales & modum intrinsecum operandi, quem haberet etiamsi non esset assumpta; atqui natura humana ab intrinseco habet quod possit peccare: quia est creata ex nihilo, ex proprio modo operandi est indifferens ad bonum & malum; ergò.

R. Distinguendo maj. Natura humana retinuit proprietates defectivas N. perfectivas Con. Proprietas defectiva vel conveniens humanitati, ut principium defectibile est, est peccabilitas proxima, & modus operandi indifferenter ad bonum & malum, quæ proprietas fuit impedita per personalitatem Divinam unientem humanitati infinitam sanctitatem & Regulam indefectibilem Deitatis; quod autem humanitas sit facta ex nihilo, nil plus probat, quàm quod habeat potentiam remotam peccandi, quâ sibi relicta esset defectibilis.

Obj. 7. Si Verbum unitum humanitati sit obligatum illam dirigere, ne peccet, vel hoc est proprium Verbo, vel commune tribus personis, neutrum est dicendum: non primum: quia gubernatur humanitas per omnipotentiam dantem auxilia efficacia; non secundum: quia solum Verbum non cæteræ personæ terminant naturam humanam.

R. Distinguendo primam Partem: Gubernatur humanitas per omnipotentiam ob unionem hypostaticam ad personam Verbi Con. Sine respectu & exigentiâ talis unionis N. per quod patet ad aliud. Igitur causa, quare Deus vel omnipotentia Divina regat specialiter humanitatem Christi est Verbum hypostaticè unitum humanitati; ità, ut specialis regulatio sit communis omnibus personis, ipsa tamen exigentia talis directionis sit propria personalitati unitæ.

Tertia Pars probatur: In quo non mansit expe-

ditā potentia proxima peccandi ex parte actūs primi, ille non potuit peccare in sensu diviso peccato unionem destruente; sicut homo justus retinet potentiam peccandi: quia sub gratiā retinet potentiam proximam peccandi; atqui Christus non retinuit potentiam proximam peccandi: talis enim potentia repugnat supposito Divino; ergo etiam humanitati subsistenti subsistentiā divinā, quia subsistentiā Divinæ non tantum ipsum peccatum, sed etiam potentia proxima peccandi repugnat: cum faciat humanitatem infinitè sanctam, immobiliter affinem primæ Regulæ. Gratia autem sanctificans in homine justo, licet repugnet eidem consistere cum peccato, consistit tamen cum potentia peccandi, utpote subjecta usui liberi arbitrii, & ipsam animam non immobiliter sed defectibiliter Deo conjungens.

Dices: Non minus opponitur gratia sanctificans quàm unio hypostatica peccato: cum peccatum sit privatio gratiæ; atqui cum gratia sanctificante consistit potentia peccandi; ergo etiam cum gratia unionis.

R. N. maj. Quia unio hypostatica non tantum actuali peccato, sed etiam potentiæ peccandi opponitur, gratia autem sanctificans soli peccato actuali & habituali opponitur, non verò potentiæ peccandi. Ratio disparitatis est: quia gratia sanctificans est superaddita naturæ subsistenti, ideoque potest à natura procedere actio, quæ non procedat à gratia, & sic sit actio defectuosa; subsistentia Verbi constituit humanitatem Christi principium quod suarum operationum, ideoque nulla actio procedit ab humanitate, quæ non procedat à supposito ut quod; sicut igitur à gratia nulla actio procedere potest, quæ sit defectuosa, ita etiam ab huma-

De I
humanitate
la actio def
nes actio
nulla actio
aliqua oper
cedunt, pol
ex dictis

Colliges
ram ab A
misset tamen
inlecum &
Divinæ cur
le habituali

Colliges
iam ad pe
fectibilitas
non possit
beat ex sua
defectibilit
naliter sive
quod sibi re

An

Notand
centi
cum priva
rationem in
retur in ac
concupisce
pognat rati
tur fomes p
peritūs sen
bonum sen
peccati in

humanitate, quæ subsistentiâ Divinâ subsistit, nulla actio defectuosa procedere potest, & cum omnes actiones Christi à supposito ut *quod* procedant, nulla actio Christi potest esse defectuosa, licet aliqua operatio justæ, quia omnes à gratia non procedunt, possit esse peccaminosa expellens gratiam. Ex dictis

Colliges 1. Licet Christus habuisset corpus & naturam ab Adamo seminaliter propagatam, non potuisset tamen contrahere peccatum originale ob intrinsicam & essentialem repugnantiam sanctitatis Divinæ cum quacunque macula, morali defectu & habituali aversione à Deo.

Colliges 2. Fuisse in Christo remotam potentiam ad peccandum: quia hæc est essentialis defectibilitas naturæ ex nihilo creatæ, quæ, cum non possit esse prima Regula morum, neque habeat ex sua essentia, quòd sit immobiliter & indefectibiliter primæ regulæ conjuncta, hinc essentialiter sive ex principiis suis intrinsicis habet, quòd sibi relicta sit defectibilis.

Q U Æ S T I O IV.

An in Christo fuerit fomes peccati?

NOtandum: quòd fomes peccati sit concupiscentia seu appetitus sensitivus inordinate & cum privatione debitæ subjectionis ad rectam rationem inclinans ad bonum sensibile; si consideretur in actu primo, est habitualis & inordinata concupiscentia appetitûs sensitivi, in quantum repugnat rationi & inclinationi in honestum, & dicitur fomes peccati in actu primo, sicut ipsa motio appetitûs sensitivi præveniens rationem & trahens ad bonum sensibile rationi contrarium vocatur fomes peccati in actu secundo. DICO;

DICO: *Cum in Christo fuerit virtus secundum perfectissimum gradum consequens est, quod in eo fomes peccati non fuerit.* S. Th. hic Q. 15. a. 2. O.

Probatur 1. ex illo Matth. 1. v. 20. *Quod in ea natum est de Spiritu sancto est; sed Spiritus S. excludit peccatum & inclinationem peccati, quæ importatur nomine fomitis, ergo.*

Probatur 2. Ratione in conclusione adductâ: *quantò major est virtus moralis, tantò magis debilitatur vis fomitis & inclinatio in peccatum; sed in Christo gratiæ & virtutes fuerunt in gradu omnium perfectissimo & incomparabiliter majore, quàm in Adamo; Maj. probatur: quia Virtutis moralis officium est appetitum subjicere rationi; sic temperantia subjicit concupiscibilem & mansuetudo appetitum irascibilem; ergo quantò major est virtus moralis, tantò magis debilitatur inclinatio sensualis in bonum rationi contrarium.*

Probatur 3. Ut dicitur: *Christus non assumpsit defectus, nisi ordinabiles ad satisfaciendum; sed fomes peccati nullo modo erat ordinabilis ad satisfaciendum; sed potiùs inclinasset in id, quod est satisfactioni contrarium; ergò.*

Obj. 1. In Christo erat pugna interna inter inclinationem carnis seu appetitûs sensitivi & inter rationem: quia in horto caro refugiebat mortem præceptam, quam tamen amplectendam dictabat ratio superior.

2. Christus accepit victoriam & coronam; ergò etiam habuit pugnam, non enim coronabitur, nisi qui legitimè certaverit.

3. Fomes peccati non est peccatum formaliter, ideoque in justis reperitur, sed est quædam pœnalitas ex peccato originali in genus humanum derivata; Christus autem assumpsit pœnalitates peccati originalis. Ergò

De ad

DE L

Ad

tem præcep

ctu ineffi

lentia ad ra

tufo comp

nd caret;

at appetitu

in diviso pe

refrigeret,

Ad 2. Q

er pugnam

non cum ho

Quod si i

ternè; ergò

quia non pe

gitione re

lib ratione

es. Pug

mali sub rat

movendi ap

impetiorat

objectum a

lem vim no

Ad 3.

originalis c

clinatione a

habent aliq

ratione; &

peccatum,

ideoque re

cipat natur

D I

De

A Nima

R. *Ad 1.* distinguendo: Caro refugiebat mortem præceptam dependentem ab imperio rationis, actu inefficaci Con. independentem & cum resistentia ad rationem N. nam licet ratio superior in sensu composito præcepti mortem amplectendam iudicaret; eadem tamen ex honesto fine permittebat appetitui inferiori, ut actu inefficaci & in sensu diviso præcepti mortem sibi naturaliter malam refugeret.

Ad 2. Quòd Christus acceperit coronam propter pugnam cum hoste externo diabolo & mundo non cum hoste interno.

Quod si instes; Dæmon tentavit Christum externè; ergò etiam fuit in Christo pugna interna: quia non potuit tentare nisi Christo mediante cognitione repræsentaret aliquod objectum malum sub ratione boni, ad quod sequitur pugna interna.

R. Pugna interna sequitur ad repræsentationem mali sub ratione boni delectabilis & habentis vim movendi appetitum sensitivum independentem ab imperio rationis Con. non habentis illam vim N. objectum autem malum Christo repræsentatum talem vim non habebat.

Ad 3. Quòd fomes peccati sit pœna peccati originalis cum morali aliqua deordinatione & inclinatione ad culpam, aliæ autem pœnalitates non habent aliquam moralem deordinationem à recta ratione; & licet fomes peccati non sit formaliter peccatum, est tamen radicaliter & inclinativè tale, ideòque repugnat infinitæ Sanctitati, quam participat natura humana à supposito Divino.

DISPUTATIO X.

De Potentia & Defectibus Christi.

A Nimam & humanitatem Christi non fuisse
omni-